

Kaupunkisuunnittelulautakunta 01.03.2023 § 31

§ 31

Suur-Leppävaaran, Suur-Matinkylän ja Suur-Tapiolan virkistysvisiot 2050, pöydälle 15.2.2023

Valmistelijat / lisätiedot:
Asanti Jenny
Soini Mari
Westerlund Ina
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelujohtaja Hokkanen Torsti

Kaupunkisuunnittelulautakunta merkitsee tiedoksi Suur-Leppävaaran, Suur-Matinkylän ja Suur-Tapiolan virkistysvisiot 2050.

Käsittely

Keskustelun aikana puheenjohtaja Järvisen kannattamana teki seuraavan lisäysehdotuksen: ”lisäys (lautakunnan kannaksi): Lautakunta toteaa, että virkistysvisioinnissa tulee ottaa huomioon myös seuraavia seikkoja: 1) lasten ja nuorten harrastustoiminnan kustannukset ovat nousseet, kun etenkin liikunnan harrastamisessa on seuratoiminnan ja urheilulaitosten merkitys painottunut. Tarjolla pitäisi kuitenkin olla mahdollisuuksia omaehtoiseen lähiliikuntaan kuten pallopeleihin, metsäleikkeihin, maastopyöräilyyn ja uintiin. Talvisin tarvitaan vastaavasti pieniä jääkenttiä ja lapsille soveltuvia latuja ja pulkkamäkiä. Asemakaavoituksessa pitää jättää vapaata tilaa tällaiselle toiminnalle. 2) merellisyyden antamat mahdollisuudet tulee ottaa laajasti huomioon. Veneily, surffausta ja melontaa tarvitsevat tukikohtia; vierasveneille tulee olla satamia; asuntolaivoille tarvitaan laiturit; sopivia paikkoja onkimiseen ja virvelöintiin tulee tarjota. 3) uintimahdollisuuksista luonnonvesissä tulee pitää huoli; etenkin järvissä ja Otsolahdessa tarvitaan toimenpiteitä veden laadun pitämiseksi uintikelpoisena. 4) lähimetsien vaikutus terveyden lähteinä edellyttää niiden turvaamista rakentamiselta. Pelkillä puistoilla ja rakennetuilla viheralueilla ei ole samaa vaikutusta.”

Kivekäs Aarnion kannattamana teki seuraavan lisäysehdotuksen:
”Lautakunta edellyttää, että

- 1) Virkistysvision jatkotyössä huomioidaan muutkin kuin arvokkaimmat kulttuurikohteet.
- 2) Järvien ja purojen virkistyskäyttöä edistetään parantamalla niiden saavutettavuutta rantoja kunnostamalla.”

Ülle Nevanlinnan kannattamana teki seuraavan lisäyksen:

”Virkistyskäyttövisio tavoittelee luontoon kohdistuvan virkistyskäyttöpaineen vähentämistä, huomioiden Espoon asukasmäärän kasvun ja kaupungin ulkopuolelta tulevan virkistyskäytön vaikutukset.”

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että sekä puheenjohtaja että Kivekäs ovat tehneet kannatetun lisäysehdotuksen ja tiedusteli, voidaanko

lisäysehdotukset yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotuksia ei vastustettu, puheenjohtaja totesi lautakunnan yksimielisesti hyväksyneen puheenjohtajan ja Kivekkään lisäysehdotukset.

Edelleen puheenjohtaja totesi, että Ülle on tehnyt lisäysehdotuksen, jota on myös vastustettu, joten asiasta on äänestettävä.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi puheenjohtajan äänestusehdotuksen, että ne, jotka kannattavat esittelijän pohjaehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Ülleen lisäysehdotusta äänestävät EI.

Äänestyksessä JAA ääniä tuli 5 ja EI ääniä 8. Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi kaupunkisuunnittelulautakunnan kahdeksalla (8) äänellä viittä (5) vastaan päättäneen hyväksyä Ülleen lisäysehdotuksen.

Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Esittelijän ehdotus kaupunkisuunnittelulautakunnan kokouksessa tekemillä lisäyksillä hyväksyttiin seuraavasti:

Kaupunkisuunnittelulautakunta

1

merkitsee tiedoksi Suur-Leppävaaran, Suur-Matinkylän ja Suur-Tapiolan virkistysvisiot 2050,

2

toteaa, että virkistuksen visioinnissa tulee ottaa huomioon myös seuraavia seikkoja:

1) lasten ja nuorten harrastustoiminnan kustannukset ovat nousseet, kun etenkin liikunnan harrastamisessa on seuratoiminnan ja urheilulaitosten merkitys painottunut. Tarjolla pitäisi kuitenkin olla mahdollisuuksia omaehtoiseen lähiliikuntaan kuten pallopeleihin, metsäleikkeihin, maastopyöräilyyn ja uintiin. Talvisin tarvitaan vastaavasti pieniä jääkenttiä ja lapsille soveltuvia latuja ja pulkkamäkiä. Asemakaavoituksessa pitää jättää vapaata tilaa tällaiselle toiminnalle.

2) merellisyyden antamat mahdollisuudet tulee ottaa laajasti huomioon. Veneily, surffausta ja melontaa tarvitsevat tukikohtia; vierasveneille tulee olla satamia; asuntolaivoille tarvitaan laiturit; sopivia paikkoja onkimiseen ja virvelöintiin tulee tarjota.

3) uintimahdollisuuksista luonnonvesissä tulee pitää huoli; etenkin järvissä ja Otsolahdessa tarvitaan toimenpiteitä veden laadun pitämiseksi uintikelpoisena.

4) lähimetsien vaikutus terveyden lähteenä edellyttää niiden turvaamista rakentamiselta. Pelkillä puistoilla ja rakennetuilla viheralueilla ei ole samaa vaikutusta,

3

edellyttää, että

1) virkistysvision jatkotyössä huomioidaan muutkin kuin arvokkaimmat kulttuurikohteet

2) järvien ja purojen virkistyskäyttöä edistetään parantamalla niiden saavutettavuutta rantoja kunnostamalla,

4

Virkistyskäyttövisio tavoittelee luontoon kohdistuvan virkistyskäyttöpaineen

vähentämistä, huomioiden Espoon asukasmäärän kasvun ja kaupungin ulkopuolelta tulevan virkistyskäytön vaikutukset.

Selostus

Espoo-tarinassa Espoon vahvuudeksi on nostettu espoolaisten arvostamat lähiluonto, virkistysalueet, järvet sekä rantaraitti ja merellisyys. Espoo-tarinan yhtenä tavoitteena on varmistaa riittävä lähiluonto sekä lähiliikuntapaikat espoolaisille asuinalueille. Lisäksi yksi Kestävä Espoo -ohjelman viidestä hyötytavoitteesta on, että lähiympäristön luontohyödyt ja virkistäytymismahdollisuudet kasvavat. Suuraluekohtaisilla virkistysvisioilla pyritään jalkauttamaan edellä mainitut tavoitteet osaksi maankäytön suunnittelua osoittamalla riittävät tilavaraukset alueen virkistys- ja liikuntapalveluille.

Vuonna 2016 kaupunkisuunnittelukeskuksessa tunnistettiin tarve tarkastella suuralueiden virkistysalueverkostoa kokonaisuutena ja käynnistettiin Suur-Espoonlahden virkistysvisiotyö. Työn valmistelun aikana Liikunta- ja nuorisolautakunta esitti keväällä 2017 kaupunkisuunnittelulautakunnalle, että kaikilta Espoon suuralueilta laaditaan virkistysvisiot. Suur-Espoonlahden virkistysvisio valmistui vuonna 2018 ja Suur-Matinkylän, Suur-Tapiolan ja Suur-Leppävaaran virkistysvisiot valmistuivat yhtä aikaa alkuvuodesta 2023. Vanhan-Espoon ja Suur-Kauklahden virkistysvisiotyö on aloitettu alkuvuodesta 2023.

Koronapandemia nosti vahvasti esiin viheralueiden ja lähiluonnon tarjoamien virkistysmahdollisuuksien arvon ja tärkeyden. Lisäksi Espoon tavoitteet luonnon kokonaisuheikentymättömyydestä, hiilineutraaliudesta ja ilmastonmuutokseen sopeutumisesta liittyvät vahvasti yhteen virkistys- ja viheralueverkostojen kanssa. Espoon voimakas väestönkasvukin edellyttää toimia virkistysverkoston riittävyys- ja toimivuuden turvaamiseksi.

Virkistysvisioiden tarkoitus ja käyttö

Virkistysvisiotyö keskittyy virkistysalueiden vaatiman tilatarpeen ja niiden luoman verkoston muodostamiseen ja kehittämiseen. Virkistysvisio on työkalu, jolla tarkastellaan virkistysalueiden teemaa toiminnallisesta tilavarauskäytöstä. Visiotyö palvelee mm. maankäytön, yleisten alueiden sekä liikunta- ja virkistyspalveluiden kokonaisuuden suunnittelua.

Virkistysvisiot tulevat toimimaan käynnistyneen yleiskaavatyön yhtenä lähtötietoselvityksenä. Yleiskaavatyössä virkistysalueiden tarpeet yhteensovitetaan muiden Espoon tulevaisuuden maankäyttöön liittyvien näkökulmien kanssa ja virkistysalueiden muodostamaa verkostoa tarkennetaan tarvittavilta osin. Virkistysvisiossa osoitetut yksityiskohtaisemmat virkistysalueverkostoa koskevat maankäytönratkaisut yhteensovitetaan ja ratkaistaan asemakaavassa tai toteutussuunnittelussa.

Liikuntapalveluiden näkökulmasta virkistysvisiotyössä on keskitytty laajoihin kokonaisuuksiin ja monipuolista liikuntaa tarjoaviin alueisiin. Työn mittakaavan vuoksi yksittäisiä urheilulajeja ja liikuntamuotoja ei ole erikseen nostettu esiin.

Virkistysvisioiden tavoitteet ja sisältö

Virkistysvisio esittää tavoitteellisen, virkistysalueiden sekä keskeisten virkistys- ja liikuntapalveluiden muodostaman verkoston virkistysyhteyksineen.

Virkistysvisioiden yhteiset tavoitteet ovat:

- Muodostaa kokonaiskuva virkistys- ja liikuntapalveluiden tarpeesta vuonna 2050
- Tunnistaa ja osoittaa tärkeimmät virkistysyhteydet ja laajat virkistysaluekokonaisuudet
- Tunnistaa seudullisesti ja alueellisesti merkittävät virkistyspalvelut
- Tunnistaa suuralueen eri osa-alueiden virkistykseen ominaispiirteet, mahdollisuudet ja vetovoimakohteet
- Varata virkistys- ja liikuntapalveluille sekä omaehtoiselle liikunnalle ja virkistäytymiselle riittävästi tilaa maankäytön suunnittelussa
- Tunnistaa jatkosuunnittelun ja -tarkastelun tarpeet

Suuraluekohtaiset virkistysvisiotyöt koostuvat raportista sekä sen liitteenä olevasta virkistysvisiokartasta. Raportissa on esitetty suuralueen ominaispiirteet ja lähtökohdat sekä tulevaisuuden näkymät. Lisäksi raportissa on kuvattu virkistysvision suuraluekohtaiset pääteemat sekä avattu tarkemmin kartalla esitettyä virkistysalueverkostoa virkistysyhteyksineen. Myös suuralueen virkistykseen vetovoimakohteet ja niiden kehittymismahdollisuudet on nostettu esiin raportissa. Raportin loppuun on listattu keskeisiä askelmerkkejä virkistysvision tavoitteiden saavuttamiseksi. Raportin liitteenä oleva visiokartta muodostaa keskeisen osan virkistysvisiotyötä. Kartalla on esitetty laajat virkistysalueet, tärkeimmät virkistysyhteydet sekä näiden yhdessä muodostama verkosto suuralueen tasolla. Kartalla on lisäksi esitetty virkistysverkoston ja -palveluiden tulevaisuuden tilavaraus- ja kehitystarpeita. Visiotyön luonteesta johtuen karttamerkinnät ovat suurpiirteisiä ja strategisia.

Ehdotukset jatkoon

Virkistysvisioiden tavoitteiden saavuttaminen vaatii määrätietoista ja tavoitteellista kehitystyötä. Virkistysvisiot tähtäävät vuoteen 2050 ja niissä on pyritty ennakoimaan tulevaisuuden kehitystarpeita. Toimenpiteitä ja tarkempia kehitystarpeita visioiden saavuttamiseksi on tarpeen jatkossa seurata aktiivisesti sekä tarkastella kriittisesti. Tavoitteita olisi hyvä tarkistaa ja tarvittaessa päivittää suuraluekohtaisesti noin viiden vuoden välein.

Virkistysvisioraportteihin on kirjattu muutamia keskeisiä askelmerkkejä tavoitteiden saavuttamiseksi. Kaikkien suuralueiden yhteisiä askelmerkkejä jatkoon ovat virkistysyhteyksien parantaminen, uusien virkistymismahdollisuuksien tunnistaminen ja kehittäminen, olemassa olevien virkistyspalveluiden turvaaminen ja kehittäminen, urheilu- ja liikuntamahdollisuuksien vahvistaminen sekä tiedon lisääminen esimerkiksi käyttäjämäärien selvittämisellä ja sidosryhmien osallistamisella. Näiden lisäksi kullakin suuralueella on omat askelmerkkinsä tarkempine kuvauksineen.

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 15.02.2023 § 26

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelujohtaja Hokkanen Torsti

Kaupunkisuunnittelulautakunta merkitsee tiedoksi Suur-Leppävaaran, Suur-Matinkylän ja Suur-Tapiolan virkistysvisiot 2050.

Käsittely

Keskustelun aikana Nevanlinna puheenjohtajan kannattamana ehdotti asian jättämistä pöydälle lautakunnan seuraavaan kokoukseen.

Keskustelun pöydällepanosta päätyttyä puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu ehdotus asian jättämiseksi pöydälle ja asiasta on äänestettävä. Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi puheenjohtajan äänestusehdotuksen, että ne, jotka kannattavat asian jättämistä pöydälle äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista äänestävät EI.

Äänestyksessä JAA ääniä tuli 11 ja EI ääniä 2. Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi kaupunkisuunnittelulautakunnan yhdellätoista (11) äänellä kahta (2) vastaan päättäneen jättää asian pöydälle lautakunnan seuraavaan kokoukseen.

Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti äänestyksen jälkeen jättää asian pöydälle lautakunnan 1.3.2023 pidettävään kokoukseen.

Liitteet

1 Äänestystulosraportti § 31

Oheismateriaali

- Suur-Leppävaaran virkistysvisio 2050 raportti
- Suur-Leppävaaran virkistysvisiokartta
- Suur-Matinkylan virkistysvisio 2050 raportti
- Suur-Matinkylan virkistysvisiokartta
- Suur-Tapiola virkistysvisio 2050 raportti
- Suur-Tapiola virkistysvisiokartta